

[Finansministeren.]

var temmelig overflødig, og at man burde formulere det saaledes, at vi dels havde faaet alle de Skatter, der kunde lægges paa os, og at vi dernæst skulde laane alle de Penge, vi kunde laane. Det ærede Medlem gik altsaa her med fuld Musik ind for den finansielle Politik, at man ikke skulde fortsætte ad Skattevejen, men tilvejebringe den manglende Dækning af Driftsudgifterne ved Optagelse af Laan, og der var jo efter hans egne Ord langt igen, inden Dækning blev naaet. Det nytter derfor ikke, at han nu søger at knibe udenom ved at lægge noget helt andet ind i Udtalelsen, end den indeholdt. Det ærede Medlem vil nu have den forstaaet saaledes — jeg tillader mig at citere fra Sp. 384—:

„Naar der ikke kan opnaas flere Skatter, maa Opgaven blive at holde Udgifterne inden for de bevilgede Indtægters Ramme, og desuden gælder det om i Tide at laane, hvad der er fornødent dels til Konsolidering af Statens Gæld, hvis løse og farlige Beskaffenhed jeg ofte har kritiseret, dels til Opretholdelse af Statens Anlægsvirksomhed.“

Nej, selv om det ærede Medlem gør nok saa mange Krumspring, kommer han ikke bort fra, at det var selve det principielle Spørgsmaal om Skatter og Laan, han ved den paagældende Udtalelse tog Stilling til. Han talte ikke dengang om at holde Udgifterne inden for de bevilgede Indtægters Ramme, han var tværtimod klar over, at der stod et stort Dækningsproblem tilbage, og han talte heller ikke om Indfrielse af løs Gæld eller Penge til Anlæg. Det var de rene Driftsudgifter, det ærede Medlem dengang — kun et halvt Aar efter Krigens Udbrud — vilde dække ved Laan i Stedet for med Skatter. Hvis han nu fortryder denne Udtalelse, er det en ærlig Ting, og hvis han angrr den, er det tilmed en glædelig Ting, men saa skulde han sige det rent ud i Stedet for at dække sig bag en Fortolkning, som helt igennem er uforenelig med, hvad der blev sagt.

Med Hensyn til den løse Gæld var Forholdet i øvrigt det, at Staten gik ind i det daværende Finansaar uden Overtræk i Nationalbanken og kun med delvis Udnyttelse af Adgangen til at udstede Skatkammerbeviser, idet Hjemmelen dengang lød paa 80 Mill. Kr., men der kun var for 64 Millioner i Omløb. Det var Krigssituationen, der rent midlertidigt medførte en stærk Stigning i den løse Gæld, til Trods for at jeg, saa hurtigt det lod sig gøre, traf Foranstaltninger til Udskrivning af nye Skatter. I

øvrigt har Forholdene paa dette Omraade jo ændret sig for længst. Og hvad de kortfristede Statslaan angaar, har jeg stadig bestræbt mig for, naar Pengemarkedet var dertil, at faa dem afløst med lange Laan, og det er jo da ogsaa efterhaanden lykkedes for alle de gamle Laans Vedkommende.

Naar det ærede Medlem Hr. Hassing-Jørgensen nu siger, at det er ikke ham, der vil bruge løs, det er Finansministeren, der vil bruge løs og saa endda yderligere lægge Penge op, er dertil for det første at bemærke, at jeg aldeles ikke har sagt om det ærede Medlem, at han vil bruge løs — det, jeg har foreholdt ham, er hans efter min Mening letsindige Laanetilbøjelighed —, og dernæst er det som bekendt kun i ringe Grad Finansministeren, der bruger de Skatter, der kommer ind, det er vi flere om. Men det, der ligger bag det ærede Medlems Udtalelse, er vel dette, at han efter at være blevet betænkelig ved sin Forkyndelse af Laanepolitikken som den frelsende Udvej har søgt Støtte for sin Modstand mod de nye indirekte Skatter i en Henvisning til, at Udgifterne og da særligt de sociale Udgifter maa sættes ned. Den Udgiftsnedsettelse, der skulde til for at opveje disse Skatter, vilde imidlertid blive af et saadant Omfang, at næppe andre end det ærede Medlem vilde tage Ansvaret derfor.

Kan vi klare os igennem med de Skatter, vi nu har, vil det være store Ting. Det ærede Medlem Hr. Bertel Dahlgaard har sikkert Ret, naar han udtalte, at der er Grund til at se mørkt paa Statens finansielle Stilling i den kommende Tid, saafremt Krigens varer ved. Som dette ærede Medlem pegede paa, maa man da regne med, at Varebeholdningerne vil formindskes og Forbruget gaa ned, hvad der vil medføre en stærk Nedgang i Forbrugsafgifterne, ligesom ogsaa visse Dele af den direkte Beskatning vil svinge, medens samtidig Kravene til Statskassen vil stige. Paa samme Maade gik det ogsaa under Verdenskrigen, hvor man i 1918—19 havde et Driftsunderskud paa ikke mindre end 150 Mill. Kr.

Lad mig i denne Forbindelse sige til Slut til det ærede Medlem Hr. Hassing-Jørgensen, at naar jeg har talt om kortsynet Letsind under og efter Verdenskrigen, var det ikke den daværende Regerings Finanspolitik, men andre Foreteelser, jeg tænkte paa.

Det ærede Medlem Hr. Vanggaard har gjort nogle Bemærkninger om Stillingsbetegnelserne for det juridiske Personale i Ministerierne, idet han har hævdet, at Ekspeditionssekretær var en vildledende